

Venstres lille grønne

v1.1 - Januar 2016

Innhold

Innledning	4
Lokallagets oppgaver	5
Demokratisk arena	6
Vedtekter	6
Lokallagsstyret	7
Organisatorisk verdigrunnlag	7
Møtestruktur	8
Mål og strategi	9
Lokallagsstyrets sammensetning	10
Lokallagsstyrets verv og roller	11
Lokallagsleder	12
Nestleder	12
Sekretær	13
Kasserer/Økonomiansvarlig	13
Styremedlemmer	14
Valgkamplider	14
Nettansvarlig / Ansvarlig for sosiale medier	15
Opplæringsansvarlig	16
Lokallagsstyrets oppgaver	16
Årsmøtet	16
Gjennomføring av årsmøtet	17
Økonomi	18
Budsjett og økonomiplan	18
Registrering i Brønnøysundregisteret / Kontonummer	19
Partistøtte	19
Studiestøtte	20
Venstrevenn	20
Politikkutvikling	21
Informasjonsvirksomhet	22
Kurs og Skolering i Venstre	23
Venstres opplysnings- og studieforbund (VO):	24
Medlemspleie (og -verving)	25
Valgprogram	26
Valgliste	26
Behandle Stortingsvalg- og fylkestingsvalgsprogram	27
Årshjul	28
Veiledninger og verktøy	30
Kontaktinformasjon	31

Innledning

Å være medlem og å delta i partiet Venstre er åpent for alle! Det eneste kravet er at du deler Venstres grunnsyn slik det er formulert i vår formålsparagraf:

§ 1. FORMÅL

Venstre har til formål å samle personer med et sosialt liberalt grunnsyn til innsats for fred og internasjonalt samarbeid, og for sosial, kulturell og økonomisk framgang i vårt land og i verden som helhet, samt gjennom opplysning å øke forståelsen og interessen for samfunnsspørsmål og å virke for å få Venstrefolk valgt inn i landets representative organer.

Det å bygge en forening rundt et formål er en enestående måte å organisere seg selv og andre på. Gjennom en felles forpliktelse overfor et formål bygger vi et helt parti, med medlemskap, lag, møter og styrer. All innsats i Venstre, i både fortid, nåtid og fremtid handler om å samles bak dette formål og legge sin innsats inn for dette. Ved å bli medlem trer man inn i dette felleskapet og får ta del i alt som er bygget forut og får bli med å bygge organisasjonen videre.

Når så medlemmer arbeider sammen skal man også i felleskap forvalte organisasjonens ressurser. Her kan det selvfølgelig være uenighet og konflikter. Derfor henger formålet i vedtektene også sammen med et sett regler for hvordan man skal fatte vedtak sammen. En forening er også en konfliktløser, da hensikten med vedtektene også er å skape vedtak alle tilslutt kan stille seg bak, på tross av forskjellige meninger.

Noen ganger kan man miste formålet av synet i all det daglige arbeidet i organisasjonen, og løpe fra møte til møte. Husk på at det er formålet som forener oss og at alt organisasjonsarbeidet i denne boken har som hensikt å fremme dette formålet. Husk også at fordi vi deler dette formålet har alle medlemmer like stor verdi og vedtektene er til for å sikre at alle får være med.

Lykke til!

Trond Enger

Generalsekretær

Lokallagets oppgaver

Lokallaget har en rekke oppgaver og de kan gjerne deles inn i fire kjerneoppgaver.

Lokallaget skal være:

- ✓ Demokratisk byggestein i partiet, alle medlemmer har stemmerett
- ✓ Fundament for partiets folkevalgte i kommunen
- ✓ Synliggjøring av partiet og partiets standpunkter lokalt
- ✓ Involvering: Sosial og faglig møteplass for engasjerte medlemmer

Allerede her kan man begynne å ane at det ligger en rekke konkrete arbeidsoppgaver på lokallagsstyret. Men fortvil ikke. Dette er først og fremst moro og Venstres hovedorganisasjon står til din disposisjon!

Kort sagt er et lokallag den enheten i Venstre som skal stå for den daglige medlemsaktiviteten, representerer Venstre i kommunen og fremmer Venstre-politikk i lokalsamfunnet. Poenget med et lokallag er altså å skape et sosialt miljø for liberale mennesker der du bor og å gi flest mulig muligheten til å drive med politikk.

Demokratisk arena

Lokallaget står for den daglige medlemskontakten i Venstre. Lokallaget skal sørge for at alle medlemmer av partiet har tilgang til informasjon om og deltakelse i politikken Venstre lokalt fører i kommunen.

Først og fremst sikres dette gjennom årsmøtet, ekstraordinære årsmøter som nominasjonsmøtet og programmøtet. Til disse møtene er det svært viktig at alle medlemmer blir invitert. Også de som ikke har e-postadresse.

Medlemmene er, via årsmøtet, øverste myndighet i lokallaget. Og er suverene i å velge valgliste, vedta program og velge styret. Dessuten kan medlemmene via politiske uttalelser vedta ny politikk for lokallaget, foreslå ny politikk for fylkeslaget og Venstre sentralt (gjern via fylkeslaget på landsstyremøte).

Alle medlemmer skal gis tilgang til deltakelse på alle møter i regi av Venstre lokalt. Det være seg gruppemøter, medlemsmøter og styremøter. Det er derfor viktig å informere om aktivitetene i lokallaget. Både på nettsider, facebook, nyhetsbrev og e-post til medlemmene. Lag gjerne en møteplan.

Vedtekter

Vedtektene er selve redskapet for å sikre Lokallaget som demokratisk arena. Det er kontrakten lokallaget har mellom medlemmene og styret og medlemmene seg imellom.

Vedtektene kan virke noe rigid, spesielt i små lag. Men smått betyr ikke at vedtektene er unødvendige. Dessuten er de ikke vanskelige å følge. Følg derfor vedtektene for å sikre at det ikke ubevisst utvikler seg en ukultur i lokallaget.

Venstres normalvedtekter ble oppdatert 19. oktober 2014. Disse vedtektene forklarer og forbedrer de demokratiske prosessene i lokallagene, basert på tidligere uønskede hendelser. Normalvedtektene er i all hovedsak gode nok for lokallagene og vår anbefaling er at alle lokallag ved første og beste anledning vedtar nye vedtekter som følger disse normalvedtektene. Vedtektene skal vedtas av årsmøtet eller et ekstraordinært årsmøte.

Venstres hovedorganisasjon fikk oppdaterte vedtekter 4. april 2014. Her er verdt å merke seg følgende formulering:

I hver kommune skal det være et lokallag som kan ha egne vedtekter som skal godkjennes av fylkesstyret før de trer i kraft. Slike vedtekter må være i tråd med §1-4 i Venstres vedtekter.

Følgelig kan et lokallag ha egne vedtekter. Men disse skal være i tråd med Venstres vedtekter (§1-4) og må godkjennes av fylkesstyret før de trer i kraft. Sånn, da var det gjentatt. Det er også verdt å merke seg at dersom det er strid mellom lokallagets vedtekter og Venstres vedtekter gjelder Venstres vedtekter.

Publiser også vedtektene på lokallagets hjemmesider slik at det ikke her-sker noen tvil om hvilke vedtekter som gjelder for lokallaget.

Venstres vedteker med forslag til normalvedtekter for lokallagene finner du her: www.venstre.no/vedtekter

Lokallagsstyret

Lokallagstyret er organet som styrer lokallaget mellom årsmøtene. Antallet styremedlemmer er ulikt i det ganske land, ofte avhengig av størrelse på laget. Men de har det til felles at de minimum består av 3 personer. En leder, en nestleder og minst et styremedlem. Det vanligste antallet medlemmer av lokallagstyret er fem. Mer om dette senere.

Organisatorisk verdigrunnlag

Det organisatoriske verdigrunnlaget er en viktig rettesnor for alle medlemmer av lokallagsstyret:

- Venstre skal praktisere en organisasjonskultur med basis i sitt ideologiske verdigrunnlag. Forskjellighet skal respekteres.
- Venstre er uavhengig av særinteresser.
- Venstre skal være et åpent politisk parti.
- Venstre skal være preget av en inkluderende politisk kultur.

Dersom dette verdigrunnlaget ligger til grunn for all virksomhet i lokallaget ligge mye til rette for at lokallaget skal blomstre i årene fremover.

Fra Venstres handlingsplan heter det blant annet:

Venstre skal praktisere en organisasjonskultur med basis i sitt ideologiske verdigrunnlag. Menneskers ulikhet skal respekteres, og holdninger skal preges av toleranse. Venstre, Venstres politikk og partiets tillits og folkevalgte skal bli oppfattet i tråd med verdiene som i følge våre egne medlemmer er spesielt markante for oss: Liberal. Fremtidsrettet. Nytenkende. Inkluderende. Tolerant. Rettferdig.

Venstre er uavhengig av særinteresser. Partiorganisasjonen skal vise den samme respekt ovenfor alle som ønsker oppmerksomhet om sine saker og interesser. Venstre tar ikke imot økonomiske bidrag fra interesseorganisasjoner eller andre som stiller betingelser for sin støtte.

Venstre skal være et åpent politisk parti, der medlemmene har eierskap til beslutninger og forvaltning. Organisasjonen skal i alle ledd være preget av åpenhet for nye ideer og tiltak, og medlemmene skal oppleve at de er mennesker med viktige bidrag. Meningsbryting og debatt er avgjørende for å fatte riktige vedtak, og kraften i det gode argument skal verdsettes.

Venstre skal være preget av en inkluderende kultur. Demokratiske prosesser og vedtatte programmer skal respekteres i det daglige arbeidet. Alle medlemmer skal informeres godt om partiets arbeid og så langt det er praktisk mulig tas med på råd. Tillitsvalgte skal bruke media offensivt, slik at partiets valgere gjøres kjent med partiets vurderinger i den aktive samfunnsdebatten.

Møtestruktur

Det er viktig for alle parter, både medlemmene av styret, kommunestyregruppen og øvrige medlemmer, at det er en viss struktur i lokallaget. Å legge en plan for årets møter og aktiviteter er svært hensiktsmessig. Spesielt dersom den følges... Vedta gjerne møteplanen på årsmøtet.

Alle møter i lokallaget er i utgangspunktet åpne for alle medlemmer. Det er derfor viktig å informere om møteplanen. Legg gjerne ut planen på lokallagets nettsider. Dersom man pleier å sende ut jevnlige e-poster eller nyhetsbrev til medlemmer og sympatisører kan det være gunstig å sette av en del til aktiviteten i laget. Hold også aktivitetskalenderen oppdatert på nettsiden.

Arranger møter tilpasset hensikten. Man kan lett drepe interessen for nye medlemmer ved å introdusere de til Venstre ved å invitere til et gruppemøte. Et møte som passer perfekt til å diskutere de kommende kommunestyresakene men som dessverre er svært lite passende som et første møtepunkt for nye medlemmer.

Typiske møter i Venstre:

- ✓ Styremøter – Intervaller på 4-6 uker.
- ✓ Gruppemøter – i forkant av hver møteserie i folkevalgte organer
- ✓ Medlemsmøter (inkl. årsmøter) – 4-6 ganger i året
- ✓ Temamøter (der eksterne også inviteres) – etter behov. Benytt møtene til å sette fokus på viktige lokale saker. Debatt er ønskelig.
- ✓ Skolering – Arranger skolering for å utvikle laget.
Se www.venstre.no/vo for innspill
- ✓ Sosiale tilstelninger – f.eks. sommerfest og juleavslutning

Flere av disse møtene kan selvsagt kombineres ved at man f.eks. tar et

styremøte i forkant av gruppemøtet eller lignende. Årsmøtet kan gjerne avsluttes med juleavslutningen/nyårsfest.

Ofte er det helt ulike personer som driver lag og gruppe, spesielt i større lokallag. Da er samkjøring eksepsjonelt viktig. Venstre er best når vi spiller på lag! Skap en vane for å møte på hverandres møter, og kombiner gjerne møtene. Informer hverandre om medieutspill og planlagte forslag. Og planlegg dette sammen. Det er viktig at de folkevalgte bruker tid på medlemsaktiviteter. Dette har begge "grupperingene" stor nytte av. Det er også like viktig med samme type kontakt "oppover" i systemet, til fylkesnivå og nasjonalt nivå hvis saken er relevant. Stortingsgruppen oppfordrer lokallagene til å sende inn forslag til spørsmål de kan stille i Stortinget. Benytt den muligheten. Unngå at kommunestyrerepresentant og fylkestingsrepresentant stemmer mot hverandre pga dårlig samkjøring.

Mål og strategi

Å sette mål for laget, både for inneværende år og de kommende årene (kommunestyreperioden ++) er svært virkningsfullt. Mål øker sannsynligheten betraktelig for å nå (wait for it...) målene. Eller for å si det på en annen måte; Uten mål er det lite utvikling.

Målene, og strategien for å nå disse, bør gjøres i felleskap i hele styret. Kanskje det også finnes noen medlemmer utenom styret som har dette som en styrke? Dersom utarbeidelsen av mål og strategi er noe man enes om i felleskap øker det sannsynligheten betraktelig for at lokallaget går i takt. Alle som er med på å bestemme målene og strategien vil føle et mye sterkere eierskap til dette enn dersom målene og strategien bare blir overlevert fra lokallagslederen.

Lokallaget kan sette seg mål innenfor en rekke områder. Det mest nærliggende er selvsagt oppslutning ved valg og posisjoner. Men å fokusere på pengene som skal tjenes har aldri gjort noen rike. De som derimot fokuserer på de tingene man må gjøre for å tjene pengene ligger langt bedre an for suksess. I overført betydning, betyr det at for et lokallag i Venstre bør fokuset være på de politiske sakene, på synligheten, på medlemspleien, på kandidatskoleringen, osv. osv.

Det kan derfor været viktig at lokallaget gjennomfører en strategisamling for å sette de riktige målene for lokallaget. Her et forslag til en strategisamling:

1. Gjennomgang av lokallagets og styrets hensikt

Ta en gjennomgang i plenum av hva som er lokallagets og ikke minst styrets hensikt for å sikre forståelse blant alle deltakerne for hva og hvorfor alt må gjøres

2. Analyser dagens situasjon

Benytt f.eks. SWOT-analyse til denne jobben for å kartlegge lagets styrker og svakheter og trusler og muligheter. Dette sikrer felles forståelse av grunnlaget.

3. Mål for året og perioden frem til neste valg

Sett mål som gjerne litt "hårete" mål. Dersom målene er for lite offensive vil de ikke nødvendigvis medføre at man føler et behov for å gjøre stort for å oppnå målet. Derimot vil mål som er hakket kvassere enn det man regner som sikkert medføre at man må strekke seg litt.

4. Kartlegg mulige tiltak

Brainstorming alle tenkelig og nær sagt utenkelige potensielle tiltak som kan gjennomføres for å nå disse målene. Brainstormingens grunnregel er at "nei" ikke er et alternativ. Alle forslag har en verdi her. Det finnes utallige eksempler på "elendige" forslag som trigger tanken på geniale forslag.

5. Grupper og avklar avhengighet i tiltakene

Tiltakene bør deretter grupperes og man bør analysere avhengigheter mellom disse. Dette sikrer at ting blir gjort i rett rekkefølge

6. Prioriter grupperte tiltak

Siden man ikke har all den tiden man ønsker seg i arbeidet med lokallaget. Må man prioritere de tiltakene som gir best effekt. Alle deltakerne kan f.eks. få 1000 poeng de kan tildele tiltakene i den størrelsesordenen de måtte ønske. De tiltakene som oppnår flest poeng prioriteres. Vurder også tiltak som mange deltakere har gitt poeng men som dessverre ikke klarte å oppnå en topp-ti plassering. Dette er demokratisk (og gir følgelig eierskap) og sikrer at de viktigste tiltakene gjennomføres først. Husk selvsagt at de tiltakene som er tilknyttet må gjøres først.

7. Lag handlingsplan med ansvarlige og frister

Deretter må det utarbeides en handlingsplan som sier hvem som er ansvarlig, hvem som skal bidra og hvilken frist de ulike tiltakene skal få. Dette er helt avgjørende for at ting faktisk blir gjort.

Handlingsplanen og tiltakenes effekt (måloppnåelse) må følges opp de alle styremøtene. Dersom tiltakene ikke oppnår ønsket effekt bør det finnes nye tiltak for målet.

Lokallagsstyrets sammensetning

Sammensetningen av lokallagsstyret er viktig, og langt på vei avgjørende for at lokallaget skal blomstre. Et lokallagsstyre bør aller helst være sammensatt av ulike personer. Gamle og unge, kvinner og menn, erfarne og nye, introverte og ekstroverte. Grafikere, skriveføre retorikere, gadget-elskende IT-nerder, tenkere og karismatikere. Ulikhetene er gull verdt. Husk at å være liberal er ensbetydende med å sette pris på forskjellene blant

folk, og at ulike egenskaper gir bredde i styret. En homogen gruppe kan fort bli litt satt og mangle kreativitet.

Det avgjørende er å respektere hverandres meninger og at dere innser at disse ulikhetene er nødvendig for å skape dynamikk og engasjement i lokallagets arbeid. En viktig lærdom er at vi er alle gode på noe og oppgavene bør derfor deles på de som har lyst og på de som kan. Det er ofte langt mer morsomt og ikke minst mer effektivt å jobbe i team. Og det er som regel oppgaver nok å ta av.

Det er årsmøtet som velger antall styremedlemmer. Men har dere rikelig med medlemmer som ønsker å bidra bør dere ta sikte på å velge et styre på minst fem personer. Det er rikelig med oppgaver å ta av.

Skal man driste seg til å anbefale en sammensetning måtte det være:

- ✓ Lokallagsleder
- ✓ Nestleder
- ✓ Sekretær
- ✓ Kasserer / Økonomiansvarlig
- ✓ Styremedlem
- ✓ 1-5 varamedlemmer. I tilfellet noen flytter e.l.

Den viktigste lærdommen med styresammensetningen er som følger:

- ✓ Lokallagslederen kan ikke og bør ikke gjøre alt
- ✓ Oppgavene må deles i styret. Spill hverandre gode (ref. Nils Arne Engen – feil lag, men god filosofi)
- ✓ Fordel gjerne oppgavene på roller, tildel rollene til styremedlemmene

Og husk: Å ha ansvaret for en oppgave er ikke ensbetydende med at du må utføre alle deler av den. Du har ansvaret for at oppgaven blir gjennomført, ikke nødvendigvis å gjennomføre den. Det er her teamet kommer inn i bildet.

Lokallagsstyrets verv og roller

Nedenfor finner du et forslag (jeg må nesten understreke det), et forslag til oppgaver for styrets medlemmer. Det er en kombinasjon av instruksjoner for vervene (leder, nestleder og lignende) samt en beskrivelse av en rekke dynamiske roller de ulike styremedlemmene kan bekle.

Det anbefales at styret tar en gjennomgang av dette i fellesskap. Som vi var inne på i forrige kapittel kan det være enkelte aspekter av vervet man kler bedre enn andre. Det viktigste er ikke hvem som utfører oppgavene men at de blir gjort.

Lokallagsleder

Lokallagslederen skal ha det overordnede ansvar for alt som skjer i lokallaget og i lagets styre.

Lederens ansvar og arbeidsoppgaver kan deles med andre i styret. De kan også delegeres til andre medlemmer i styret og i noen tilfeller til medlemmer som ikke er med i styret.

Lederen har fremdeles det overordnede ansvar også om lederens ansvar eller arbeidsoppgaver er delt med eller delegert til andre. Dette betyr at lederen må sørge for å være orientert om og på hvilken måte ansvaret eller arbeidsoppgavene er ivaretatt av de andre. Dette betyr også at lederen har ansvar for å gripe inn eller iverksette de nødvendige tiltak om andre ikke har utført sine oppgaver tilfredsstillende.

Typiske ansvar/oppgaver:

- ✓ Lede og styre laget
- ✓ Lede styremøtene
- ✓ Delegere oppgaver
- ✓ Motivere og inspirere
- ✓ Aktiv kontakt med medlemmene (Se kapitelet om medlemspleie)
- ✓ Representere lokallaget

Nestleder

Nestlederens fremste oppgave er å være stedfortreder og høyre hånd for leder. Dette betyr å tre inn som leder når lederen ikke er tilstede eller ikke kan oppfylle sitt ansvar og sine oppgaver.

Å være stedfortreder kan også være å tre inn for lederen i enkelte oppgaver eller oppdrag. Dette kan være at nestlederen har fått delegert en del av det ansvar eller de oppgaver som lokallagslederen i utgangspunktet har. Eller nestlederen kan tre inn i enkeltoppgaver for lederen.

For å få til dette, er det nødvendig med en tett og god kontakt mellom leder og nestleder. Dette er begge rollenes ansvar.

Lokallagslederen trenger støtte, hjelp, råd og noen ganger trøst. Det er en viktig oppgave for nestlederen å være den som gir dette. Nestlederen må derfor være en samtalepartner og "sparringspartner" for lederen. Nestlederen må derfor opptre på en måte som gir lederen tillit til ham/henne.

Nestlederen bør være et av de mest aktive medlemmene av styret.

Sekretær

Det er lett og tenke seg til at sekretæren har ansvaret for å føre møtereferater. Men sekretærrollen kan gå lagt ut over dette arbeidet. I store organisasjoner (for eksempel Venstre) er det sekretariatet som er de som utfører mange av de konkrete oppgavene. I et lite lokallag er det neppe aktuelt å sette alle konkrete oppgaver til sekretæren, men det er viktig å synliggjøre at rollen som sekretær kan og bør være en viktig rolle i lokallaget.

Typiske oppgaver:

- ✓ Innkalle til møter
- ✓ Føre referat fra møter
- ✓ Sende ut og arkivere referater
- ✓ Holde orden på vedtak
- ✓ Ha ansvar for informasjonsdatabasen (Dropbox, box, google drive og lignende)
- ✓ Rapportere til VHO og fylkesstyret på vegne av lokallaget

Kasserer/Økonomiansvarlig

Kassereren (eller den økonomisk ansvarlige) har ansvaret for oversikt og styring av lokallagets økonomi.

Dette betyr å ha en løpende oversikt over den økonomiske situasjon. Dette inkluderer oversikt over de aktiviteter som kan ha økonomiske konsekvenser.

Ansvaret gjelder også systemer for budsjettering, regnskap og kontroll. Dette er noe som skal fastsettes i samarbeid med lokallagsleder og det øvrige styret.

Den økonomiansvarlige har også ansvar for økonomiske rapporteringer og for å følge opp frister (som angår økonomi) og eventuelle purringer.

Typiske oppgaver:

- ✓ Føre regnskap jevnlig. (Eksempel/mal for enkelt lokallagsregnskap følger vedlagt)
- ✓ Ha oversikt over pengebruken til "enhver tid" – Oppdatert regnskap til styremøtene
- ✓ Legge frem forslag til budsjett (se kapittel nedenfor)
- ✓ Innrapportering av valgkampbidrag
- ✓ Innrapportere inntekter til partifinansiering.no
- ✓ Bekrefte konto og kontaktinformasjon til partistotte.no
- ✓ Gjøre innkjøp på vegne av laget, bl.a. venstres nettbutikk

Styremedlemmer

Styremedlemmene har på linje med resten av styret fullt ansvar for styrets ansvarsområder og oppgaver. Det er ønskelig seg aktive styremedlemmer. Det betyr styremedlemmer som tar ansvar, som viser initiativ og som utfører oppgaver.

Styremedlemmene kan se ting på andre måter enn lokallagslederen, ha andre informasjoner og kunnskaper, og ønske å ta opp andre ting. Det er også ønskelig med tett samarbeid mellom styremedlemmene og lokallagsleder. Styremedlemmet har et ansvar. Men for å få til dette er det nødvendig at lokallagslederen slipper til styremedlemmene til.

Styremedlemmene kan f.eks. være:

- ✓ Ansvarlige for prosjekter og kampanjer
- ✓ Aktivist ansvarlig
- ✓ Valgkampleder
- ✓ generelt være fremoverlent og bidra aktivt

Valgkampleder

Valgkamplederen har hovedansvaret for lokallagets valgkamp. Dette kan inkludere å lede et valgkamputvalg.

Ledelsesansvaret medfører å ha oversikt over hva som er gjort og over hva som skal gjøres. Dette inkluderer å delegere, å koordinere aktiviteter, utspill i media, innkjøp og personer.

Et viktig ansvar for valgkamplederen er å holde fokus på de politiske saker som prioriteres i valgkampen.

Valgkamplederen bør være nytenkende i forhold til valgkampen, eller bidra til nytenkning fra de andre som er med.

Noe av det viktigste for valgkamplederen, er å få med seg valgkampmedarbeiderne. Valgkamplederen må derfor være engasjert og kunne bidra til engasjement og motivasjon. Hun/han skal lede arbeidet med å organisere medlemmer som ønsker å bidra til valgkampen.

Forøvrig kreves det mye av det samme av en valgkampleder som av en lokallagsleder.

Valgkamplederen har ansvar for at det utarbeides en valgkampplan med tilhørende budsjett. Valgkampplanen skal vedtas i lokallagsstyret. Det må også avklares hvilke endringer av valgkampplanen som skal vedtas av styret og hvilke endringer valgkamplederen eller valgkamputvalget selv kan

vedta. Valgkamplederen må ha de nødvendige fullmakter. Valgkamplanen skal, så langt det er hensiktsmessig, inneholde en fullstendig oversikt over hva som skal gjøres i valgkampen, hvordan, av hvem og når. Dette må justeres etter behov i løpet av valgkampen.

Typiske oppgaver:

- ✓ Være leder ved å motivere, inspirere, engasjere og være blid.
- ✓ Kunne delegere, lede og ha oversikt.
- ✓ Være nytenkende med tanke på hvordan drive valgkamp. Komme med forslag til litt originale valgkamptiltak.
- ✓ Følge opp/purre/pushe/støtte. Ansvarliggjøre folk. Gjerne mase litt J
- ✓ Markedsføre og være proaktiv.
- ✓ Følge opp alle aktiviteter: Stands, avisinlegg, møtedeltakelse osv. slik at medlemmene og ansvarlige er "på ballen" hele tiden.
- ✓ Vise helhjertethet i forhold til de omforente gjøremål i virksomhetsplanen.
- ✓ Være lyttende og deltakende.
- ✓ Være delegerende og systematisk i oppfølgingen av tiltak og evaluere underveis.
- ✓ Delegere oppgaver.
- ✓ Sikre gjennomføring og statusoppdatering.
- ✓ Sørge for at valgkamp er på agendaen på alle møter.
- ✓ Initiere kampanjer.

Nettansvarlig / Ansvarlig for sosiale medier

En hovedoppgave for nettansvarlig er å publisere stoff på nett. Dette må gjøres i samarbeid med lokallagsleder, andre i styret og valgkampleder. Nettansvarlige kan ikke være ansvarlig for å produsere innhold til at som skal på nett. Men vedkommende kan gjerne ta et ansvar for at lokallagsstyret husker at dette må gjøres.

Nettsidesaker bør også publiseres på sosiale medier og nettansvarlig kan gjerne ha ansvaret for at det innhentes et svar fra lokallagsstyret og svarer på spørsmål i debattene.

Nettansvarlig kan også stimulere medlemmene, og hjelpe dem til, å bruke sosiale medier på nett.

Typiske oppgaver:

- ✓ Publisere saker på nettsidene
- ✓ Være aktiv på Facebook og Twitter
- ✓ Ta bilder under aktiviteter

Opplæringsansvarlig

Opplæringsansvarlig bør stå ansvarlig for alle opplæring i lokallaget. Alt fra å kartlegge behovet for opplæring. Planlegge opplæringsaktivitet. Gjennomføre opplæringen. Og rapportere opplæringen til Venstres opplysnings- og studieforbund, www.venstre.no/vo.

Oppgaver:

- ✓ Følge med på hva som skjer i VO.
- ✓ Være oppmerksom på kurs i VO-regi.
- ✓ Levere/følge opp VO-skjemaer (i tide).
- ✓ I samarbeid med leder etablere kultur for å "notere" ned møtevirksomhet.
- ✓ Rapportere inn studiearbeid i tide.

Lokallagsstyrets oppgaver

Årsmøtet

Vi må begynne med det viktigste først. Årsmøtet er det øverste organet i lokallaget. Årsmøtet består av alle betalende medlemmer i lokallaget. Og alle medlemmer har tale-, forslags- og stemmerett på årsmøtet.

Årsmøtet foretar valg av:

- ✓ Lokallagsstyret
- ✓ Revisor
- ✓ Delegater til fylkesårsmøtet
- ✓ Valgkomité

Årsmøtet skal også:

- ✓ Behandle styrets årsmelding og årsregnskap
- ✓ Fastsette lokallagets sats for **neste års** medlemskontingent
- ✓ Behandle lokallagsstyrets forslag til mål, strategier og hovedretningslinjer for lokallagets virksomhet.
- ✓ Behandler forslag til vedtektsendringer
- ✓ Behandler forslag til program foran stortings- og fylkestingsvalg*
- ✓ I valgår skal årsmøtet behandle plan for lagets valgkamp*
- ✓ I kommunevalgår skal årsmøtet behandle og vedta eget valgprogram for Venstre i kommunen*

** Enkelte av disse punktene kan det være behov for at behandles i ekstraordinære årsmøter.*

Gjennomføring av årsmøtet

En gang i året må lokallaget arrangere årsmøte. Dette må gjøres innen januar, men flere lag gjennomfører også dette i desember.

Det er lurt å friske opp hvordan dette skal gjennomføres ved å ta en titt på §6 i vedtektene. Her kommer det tydelig frem hvilke frister som gjelder, hva møtet skal inneholde og hvordan det skal gjennomføres. Venstres vedtekter finner du her: www.venstre.no/vedtekter

Start i god tid. Møte skal varsles minst 14 dager før. Og det er flere ting som må på plass og oversendes medlemmene i god tid innen møtetidspunktet.

Forberedelser:

- ✓ Dato, tid og sted for årsmøtet må fastsettes
- ✓ Den lokale valgkomiteen må bes om å starte sitt arbeid
- ✓ Innkallingen til årsmøtet må sendes ut til alle medlemmer med minst 2 ukers varsel
- ✓ Innkalling og saksliste settes opp iht. vedtektene. Husk kontingent hvis laget vil ha lokal tilleggskontingent for neste år.
- ✓ Sakspapirer (årsmelding, regnskap, forslag til budsjett osv.) må utarbeides
- ✓ Medlemsliste med kontingentstatus må lastes ned – kun medlemmer som har betalt kontingent har stemmerett
- ✓ Alle medlemmer må inviteres til årsmøtet. Også de uten e-post
- ✓ Inviter medlemmene til å komme med politiske uttalelser til behandling. Husk å sett en frist for innsending av disse

Gjennomføring

- ✓ Møtet konstitueres med møteleder(e), referent, tellekorps, redaksjonskomité og to protokollunderskrivere
- ✓ Innkallingen og saksliste godkjennes
- ✓ Styrets årsberetning
- ✓ Kommunestyrets årsberetning
- ✓ Regnskap
- ✓ Kontingentsats
- ✓ Lokallagets mål, strategier og hovedretningslinjer for året
- ✓ Budsjett
- ✓ Møteplan
- ✓ Behandle fylkestingsprogram og stortingsvalgsprogram (Se kapittel nedenfor)
- ✓ Vedtekter
- ✓ Valg

- Lokallagsstyre
- Revisor
- Delegater til fylkesårsmøte
- Valgkomité

Etterarbeid

- ✓ Sende Årsmelding til VHO og fylkesstyret. Senest innen utgangen av februar (men hvorfor vente?). Benytt følgende skjema: www.venstre.no/arsmelding
- ✓ Oppdater Brønnøysundregisteret med ny informasjon som f.eks. nytt styre. Husk at du trenger evt. nye vedtekter og møteprotokoll fra årsmøtet til innsendingen.
- ✓ Bekreft kontaktinformasjon og kontonummer til www.partistotte.no
- ✓ Oppdater nettsider og facebook med nytt styre +++
- ✓ Informer pressen om uttalelser

Sånn. Det var vel ikke så ille?

PS: Arranger gjerne en sosial tilstelning etter årsmøtet. Skader ikke å bli litt kjent ut over politikk i laget.

Økonomi

I motsetning til en bedrift er ikke hovedmålet for Venstre å sikre best mulig økonomi. Men like fullt er økonomi en del av grunnlaget for Venstres virksomhet. Man har bl.a. et behov for å sørge for valgkamputstyr og valgmaterieell. Og der er stor forskjell på å stå på stand under en liten parasoll med enkle svart-hvitt utskrifter eller under et telt, med beachflagg og fargerike flyere.

Man trenger ikke å være rakettforsker for å føre regnskap i lokallaget. Her finner du en standard mal for regnskapsføring:

a.venstre.no/regnskapsmal

Budsjett og økonomiplan

Lokallagsstyret har et ansvar for å forvalte lokallagets økonomi. Og fortrinnsvis gjennom å forholde seg til det årsmøtebehandlete budsjettet. Budsjettet medfører at det blir kontroll på årets utgifter.

Lokallaget bør også utarbeide en økonomiplan for de kommende årene. Planen bør alltid strekke seg minst fire år frem i tid men bør også strekke seg frem til neste lokalvalg. Dette fordi laget skal sikre seg en god økonomi i neste lokalvalgkamp (for øvrig også neste stortingsvalgkamp). Litt forenklet kan man si at lokallaget bør bygge opp økonomien i mellomvalgår,

altså ingen ekstravagante utskielser. Gå i null i stortingsvalgsår, bruk pengene fornuftig og gjør en god valgkamp. "Tøm kassa" i lokalvalgsår, En god valgkamp vil sikre nye og forhåpentligvis større inntekter til laget etter valget pga den økte oppslutningen.

Registrering i Brønnøysundregisteret / Kontonummer

For å få bankkonto tilknyttet lokallaget må laget registreres i Brønnøysundregisterets enhetsregister. Da får man organisasjonsnummer som bankene krever for å kunne opprette bankkonto.

På denne måten slipper man å ha bankkonto tilknyttet en person. Dermed slipper vedkommende å skatte av lokallagets penger. Videre er det flere bedrifter som krever at lokallaget har organisasjonsnummer ved kontraktinngåelse. Veiledning for registrering i Brønnøysundregisteret finnes her:

www.venstre.no/brreg

Partistøtte

Lokallagets største inntekter kommer fra den kommunale og den statlige partistøtten. Denne støtten er et resultat av oppslutningen ved siste lokalvalg og løper gjerne hele fireårsperioden. De ulike kommunene har ulike ordninger for den kommunale partistøtten. Du må forhøre deg i kommunen hvordan dette fungerer i din kommune. Typisk får man en grunnstøtte og en støtte per representant.

Den statlige partistøtten gis til alle basert på antall stemmer, uavhengig av antall representanter. Følgelig kan lokallag som ikke fikk representasjon få støtte dersom de stilte til valg og fikk stemmer. P.t. er partistøtten på Kr. 12,38 per år per stemme. Det gis også et grunnbeløp på 1351,- per år til de lokallagene som fikk minst 4 % oppslutning ved valget eller minst en representant.

For å få statlig partistøtte må man sende en søknad i perioden mellom 5. januar og 15. mars i året etter valget. Søknaden gjelder for hele valgperioden. Dersom man av en eller annen (merkelig) grunn ikke skulle rekke fristen for å søke partistøtte i det første året etter valget, kan man søke året etter, men man har da mistet støtten for det første året i valgperioden.

Videre må man hvert år bekrefte kontaktinformasjon (partilagsleder og kontaktperson) samt kontonummer og hvem som har disposisjonsrett på denne kontoen til www.partistotte.no. Se [partistotte.no](http://www.partistotte.no) for veiledning for registrering og hvordan bekreftelsen skal utføres. Bekreftelsen av kontonummer og kontaktinformasjon har en siste frist 15. november, ellers mister laget partistøtten. Dersom dette bekreftes tidligere (helst før 15. mars hvert år) så kommer også utbetalingen av partistøtten tidligere. Det er ingen grunn til å vente med dette etter at årsmøtet er gjennomført.

En annen forutsetning for å motta partistøtte er at man må rapportere sine inntekter årlig. Alle lag uavhengig av inntektsnivå må rapportere inn dette til www.partifinansiering.no. For de som har inntekter under 10.000,- er det kun en enkel erklæring som må utfylles, signeres av to styremedlemmer og sendes inn. Inntekter ut over 10.000,- krever en større innrapportering.

I valgår må man i tillegg innrapportere valgkampbidrag. Alle bidrag over 10.000 kr må rapporteres inn spesielt, der bidragsyter identifiseres. **NB! Dette må senest 4 uker etter mottak av bidrag og uansett senest innen fredagen før valget.**

Studiestøtte

En annen viktig inntektskilde for lokallagene er studiestøtten som gis fra Venstres opplysnings- og studieforbund (VO) for skoleringsaktiviteten som foregår i lokallaget. Det meste av aktiviteten i laget kan inngå som deler av studieringer. VO har laget maler for studieringer som kan benyttes til aktivitet som styremøter, gruppemøter, programarbeid og nominasjonsarbeid for å nevne noe. Se kapittelet om studiestøtte nedenfor for flere detaljer.

Søknaden om studiestøtte må sendes inn til VO innen 31. januar. Se også: www.venstre.no/vo

Venstrevenn

Venstrevenn er en ordning der medlemmer gis anledning til å bidra til Venstre økonomiske ved at det trekkes et lite beløp på 100,- fra konto per måned. Dette er et supert alternativ til de som ønsker å bidra til at Venstre gjør gode valg uten at de har tid og anledning til å bidra på annen måte. Det er for øvrig også en flott ordning til de som ikke kan gjøre nok for at Venstre går seirende av med valgene ☺. Pengene fra ordningen går uavkortet til fylkeslaget og dermed bidrar dette indirekte også til lokallaget ved at fylkeslaget kan ta større andeler av utgifter ifbm. møter og skoleing.

Alle som har anledning oppfordres naturlig nok til å bli med på ordningen. Mer informasjon finner du her: www.venstre.no/venstrevenn

Politikkutvikling

I tillegg til valgprogram (se kapittel nedenfor) har lokallaget ansvaret for å utvikle politikk hele året, alle år, ikke bare valgår. Der kommunestyregruppen har til ansvar å levere på programmet i de lokale folkevalgte organene, har styret et (med-)ansvar for å utvikle politikk innen "nye" områder.

Politikk foregår hele året på alle områder. Det er ingen grunn til å gå tom for ideer. Den viktigste jobben i så måte er å være ombud for innbyggerne. Lytt til problemer som folk møter i hverdagen, hva er folk opptatt av rundt lunsjbordet på jobben og lytt til naboer, kolleger, familie, venner og medlemmenes (også kalt folk) forslag og ideer. Finn de gode løsningene på disse utfordringene. Foredle dem til politiske forslag.

En lyttestand kan gi mange gode innspill. Og ha gjerne lyttestand ofte. En gang i måneden kan være et greit mål. Ha gjerne en plakat med et dagsaktuelt spørsmål; "Hva synes du om kommunereformen?" eller en tavle folk kan henge opp / skrive sine forslag; "Hva ville du gjort dersom du var ordfører for en dag?". Det kan gjøre det litt lettere for folk å ta kontakt. Pass på å ikke være for pågående, du er der for å lytte ikke for å pushe politikk nødvendigvis.

Gjennomfør gjerne besøk hos bedrifter, kommunale tjenester og organisasjoner. Venstre har hatt og kommer til å arrangere flere slike kampanjer. Men hvorfor vente på det? De fleste får sjelden besøk av politikere. Men de liker det og de kommer med uvurderlige innspill, spesielt aktuelt i valgprogramarbeidet. Pass på å beholde dialogen. Har du gjort noe, fremmet et forslag eller lignende. Gi beskjed til de som ga tipset.

Det er mange måter å fronte politikken på. Interpellasjoner og åpne spørsmål i kommunestyret. Gi uttalelser fra lokallaget til pressen. Send inn forslag til uttalelser til fylkesstyret og fylkesårsmøtet. Eller send uttalelser til landsstyret og landsmøtet (gjør gjerne via fylket så du får litt tyngde bak). Det er viktig å ikke frarøve lokallagets medlemmer å gi innspill til rikspolitikken. Ofte kan det være det som ligger bak et engasjement og innmeldingen. På Stortinget har de anledning til å stille spørsmål og kvoten er stor. Stortingsgruppen etterspør og oppfordrer lokallag til å gi innspill til spørsmål. Benytt den anledningen.

Pass på i alle type møter å tenke, hva kan vi gå ut med fra dette. Hører ikke folk det, får man heller ikke stemmene.

Informasjonsvirksomhet

Med informasjonsarbeid mener vi både ekstern og intern informasjon. Det finnes flere ulike kanaler men vi dere i hovedsak inn i presse- og mediearbeid og nettsider og andre sosiale medier.

Venstre har som kjent den beste politikken. I hvert fall mener de fleste av oss det. Men for å få den oppslutningen politikken fortjener til valgene må politikken synliggjøres. Det er først når velgerne får høre om hva vi står for at vi får lønn for strevet. Og det er gjerne først når man er lei av å se seg selv og partiet i media at velgerne har begynt å legge merke til oss.

Lokal- og regionmedia er den viktigste mediekanalen. 50 % sier at lokal- og regionsavisen er den viktigste kilden til partiene og valgkampen. Dermed kan man si at Venstres oppslutning ved valg henger nøye sammen med lokalt fokus og vinkling på vår politikk.

Hva er så lokalavisa opptatt av. Jo med unntak av at det først og fremst MÅ være lokalt er de opptatt av det samme som andre aviser; VISA:

- ✓ Vesentlighet: Hvor viktig er nyheten?
- ✓ Interesse: Hvor mange er den interessant for?
- ✓ Saklighet: Hold deg til poenget!
- ✓ Aktualitet: Hvor aktuell er saken?

Det finnes mange ulike typer journalister. Men lokalaviser er ofte skviset på tid. Være derfor forberedt. Skriv gjerne et forslag til artikkel (pressemelding) og send til journalisten / redaksjonen. Du vil bli overrasket over hvor ofte og hvor lite av det som blir endret på. Men husk alltid å kontakte journalisten først! Følg gjerne også opp med en telefon etter en dag eller to for å høre om det kommer på trykk eller om du skal omformulere deg til et lesebrev.

Det triste fakta om artikkellesing er at det i all hovedsak er overskriften og ingressen som leses, i tillegg til at det blir kastet et blikk på bildet. Derfor; ikke gå i venstrefellen og bli for omstendelig. Vi har alle vært der. Politikken vår er ofte komplisert og løser en rekke problemer samtidig. Dessverre er det få som leser om man ikke er tydelig, i hvert fall i starten. Ha en tydelig overskrift, og har ikke konklusjonen kommet allerede der, kom dit i ingressen. Detaljene tar du nedover i teksten. Og ikke vær redd for å ikke få med alt. Det åpner bare opp for at du kan komme på trykk igjen.

Venstrefelle nummer to er at vi har en lei tendens til å tro at når vi har sagt noe har alle fått det med seg. Noe særlig lengre fra sannheten er det dessverre ikke mulig å komme. Ja noen av de 5 % som stemmer Venstre har sikkert fått det med seg. Men de 95 % andre har behov for å høre inn-

spillet mange flere ganger. Litt omskrivning og noen nye eksempler skader ikke. Men repeter heller en gang for mye enn en gang for lite. Et fokus på 3 hovedsaker gir langt større effekt på valget enn å ha svaret på alle livets spørsmål. Dessverre.

Bruk også lokallagets nettside på venstre.no. Venstres nettsider er sammenlignet med de andre partiene svært gode på å få treff på søkemotorer. Hvis artikkelen, leserbrevet, interpellasjon o.l. også står på trykk på nettsiden vil veldig mange som er interessert av et politisk område finne veien til venstre.no. Husk også at lokallagets egne medlemmer gjerne benytter nettsiden til å få tak i hva som skjer i lokallaget.

Etter publisering på nettsiden er det kun et tastetrykk unna å få dette ut i de sosiale mediene, som facebook, twitter, google+ osv. Dette kan raskt føre til debatt og tilbakemeldinger. Nyheten spres også mye hurtigere her enn gjennom nettsidene. Debatten som oppstår er gunstig. Kritik, både positiv og negativ, har sine gode sider. Ikke vær redd for å bli ukas snakkis. Synlighet er alfa og omega.

Interninformasjon kan forgå på mange måter, nettsider og facebook er allerede nevnt og er gode kanaler også for interninformasjon. Ellers er det vanlig og bra med e-post til medlemmer om hva som foregår i laget. Dersom medlemmene får informasjon om Venstre standpunkt og bakgrunnsinformasjonen for dette vil de ha en enklere jobb i å både forsvare og overbevise når debatten raser rundt lunsjbordet på jobben. Nyhetsbrev er også en god kanal som kan vurderes. f.eks. kan mailchimp.com nevnes som et bra verktøy til dette.

Det er utarbeidet en kommunikasjons håndbok i Venstre. Den finner du her: www.venstre.no/kombok

Kurs og Skolering i Venstre

Venstre tilbyr mange ulike kurs for sine medlemmer. Det er viktig at lokallagsleder videreformidler det som kommer av invitasjoner, og kartlegger behovet til medlemmene sine.

Venstre tilbyr kurs innenfor både politikk og organisasjon, og modulene består av 4 trinn.

Venstreskolen trinn 1

Et 4-timers kurs som tilbys nye medlemmer, sympatisører og nysgjerrige. Kurset gir en grunnleggende innføring i Venstres historie og ideologi, politikk og organisasjon. Alle medlemmer bør få med seg dette.

(Tilbys av fylkeslagene 1-2 ganger per halvår, og passer for alle. Ingen forkunnskap er nødvendig)

Venstreskolen trinn 2

Et 12-timers kurs som tilbys medlemmer som har lyst til å bli mer aktive. Her får man en grundig innføring i aktuell politikk, tale- og debatteknikk, presse- og mediearbeid, møteledelse og grundig organisatorisk innføring. (Tilbys av fylkeslagene minst 1 gang per år, og arrangeres som helgesamling, eller 3 kvelder)

Venstreskolen trinn 3 - Lokalpolitisk nettverk (LPN)

Fylkesvise samlinger for tillitsvalgte og folkevalgte hvor man knytter kontakter på kryss av kommune- og fylkesgrenser, bygger nettverk og utvikler politikk. Kompetanseheving innenfor aktuell politikk, og målrettet organisatorisk arbeid.

(Tilbys av fylkeslagene. Helgesamlinger, gjerne 2 dager)

Venstreskolen trinn 4 - Rikspolitisk nettverk (RPN)

Skolering for heltidspolitikere, stortingskandidater, valgkampansvarlige og andre tillitsvalgte i fylkeslagene, og prioriterte kommuner.

(Helgesamlinger, 2 dager. Tilbys av Venstres hovedorganisasjon)

Venstres opplysnings- og studieforbund (VO):

Venstre har et eget studieforbund, som lager studieplaner til bruk for Venstre, Unge Venstre, Norges Venstrekvinnelag og Norges liberale studenters forening.

VO gir økonomisk støtte hvis man følger kursopplegget gjennom studieplanene. Lokallagene som planlegger skolering i forbindelse med møtene, kan søke om studiestøtte.

Vær nøye med møtetid/sted, og hvem som har deltatt. Struktur er viktig.

Venstre ønsker kunnskapsrike tillitsvalgte og folkevalgte, og studieplanene til VO legger opp til å utvikle både organisasjon og politikk.

Venstres Opplysnings- og Studieforbund (VO) har tilrettelagt studieplanene etter forventet aktivitet i lokallagene, og har maler til studieringer for de aller fleste møteserier.

VO har tilgjengelige kursbevis til deltakere som har fullført studieaktivitetene, som betyr 75% fremmøte.

Les mer på:

www.venstre.no/vo

Send søknader/spørsmål til: vo@venstre.no

Søknadsfrist for studiestøtte (hvert år): 31. Januar

Medlemspleie (og -verving)

Medlemmer er alt. Uten medlemmer - intet lokallag. Medlemmene er deres fremtidige folkevalgte, styremedlemmer, listefyll, stemmesankere, valgkamp-aktivister, you-name-it. Det å verve medlemmer og pleie de man har er derfor essensielt for vekst og en fremtid med sterkt innflytelse for Venstre i kommunen.

Husk at medlemmer har tatt et langt steg når de melder seg inn i Venstre. Bare 5 % av velgerne er medlemmer i et politisk parti, og Venstre er ikke et unntak. At de traff blink og valgte Venstre gjorde de av en grunn. De er åpenbart over gjennomsnittet fornøyd med Venstre. Derfor er det avgjørende å fange dette øyeblikket av interesse blant medlemmet før FAU-styret, Idrettslaget eller musikkorpset har tatt fullstendig overhånd.

Kontakt medlemmet så snart du har anledning. Avtal gjerne å ta en kaffe sammen. Spør om hva som var årsaken til innmeldelsen, det er ofte en politisk sak. Informer om de kommende møtene i lokallaget, og ha gjerne noe annet et gruppemøte tilgjengelig. Gruppemøter er ikke skapt for nye medlemmer med mange dørgende kjedelige saker. Ta heller ut de virkelig interessant sakene å arranger et tema- eller medlemsmøte. Hør også med fylkeslaget når neste Venstreskolen 1 arrangeres. Det nye medlemmet må inviteres inn i laget på en god måte.

I Akershus har Stortingsrepresentant Abid Raja tatt på seg, i tillegg til lokallagsleder, å ønske det nye medlemmet velkommen. Et eksempel til etterfølgelse for alle fylkeslag. Effekten i Akershus er svært god og nye medlemmer aktiveres i større antall og langt tidligere enn ellers.

Som vi har vært inne på tidligere. Medlemmer er alt, de kommer gjerne med nye innspill og gir dynamikk til etter evt. fastgrodd lag. Ta vare på dette og dyrk forskjellene. Det kan ha god effekt for laget å bli kjent med hverandre også utenfor de faste politiske møtene. Flere lag har gode erfaringer med å arrangere liberal pils / café, ha et pubquizlag eller spille fotball sammen (venstreball). Kjenner man hverandre god er det gjerne enkelt å samle laget for innsats. Det er for lite fest i Venstre, er det enkelte som påstår. Vurder derfor om dere ikke skulle passe på å arrangere en juleavslutning/nyttårskick-off og en sommersamling.

Medlemmene som er støttemedlemmer må kontaktes jevnlig. Statusen kan jo ha forandret seg siden innmeldingen. Pass derfor på å ta en telefon til alle medlemmer minst en gang eller to i året. Spør om de er fornøyd med jobben som gjøres, om de har noen innspill, at du er glad de er medlem, om de kunne tenke seg å komme på årsmøtet eller temamøtet som er under oppseiling. Det er ikke så vanskelig og det har en effekt. Du har i det minste beholdt et medlem.

Kontakten med medlemmer, med f.eks. e-post eller nyhetsbrev, er også viktig for å forklare medlemmene om hvorfor Venstre mener det de har ment. Det er ikke bestandig at Venstre får alle sine argumenter på trykk i media og journalister kan fort ønske å selg en avis eller to ekstra ved å skape litt spisse og sjensasjon/konflikt fylte overskrifter. Lokalt må dere selvsagt gi forklarende informasjon til medlemmene. Det samme er tilfellet for Venstre sentralt. Til dette benyttes nyhetsbrev som i utgangspunktet sendes til alle medlemmer. Men det fordrer at e-postadressen i medlemsregisteret er oppdater. Lokallaget må ta på seg et ansvar for at kontaktinformasjonen på medlemmene i sitt lokallag er oppdatert.

Valgprogram

VHO har også utarbeidet et forslag til lokale programprosesser. Dette forslaget er ment for å brukes (utrolig nok). Det er selvsagt fullt mulig å lage sin egen variant av denne prosessen. Men stikkordet er å starte tidlig, involvere medlemmer og andre interessenter og vedta gjerne programmet før nominasjonen slik at kandidatene vet hva de går til valg på.

Til inspirasjon på en meget godt gjennomført programprosess kan (og bør) Eid Venstre nevnes. Eid Venstre oppnådde et resultat på 44 % i 2011.

"Vi hadde ein involverande prosess gjennom nominasjon og program, med 20-30 deltakarar i programarbeidet. Desse var med vidare, og det la grunnlaget for at vi fekk mange til å delta i valkampen. Vi var aldri under 10 på stand, og dominerte biletet."

Alfred Bjørlo, ordfører i Eid kommune.

For å oppsummere kan det sies at en inkluderende programprosess medfører mye engasjement og eierskap til Venstres program. Alle som har fått inn punkter i programmet vil naturlig nok være opptatt av at Venstre gjør et godt valg. Erfaringen viser også at disse veldig gjerne vil bidra i valgkampen for å sikre dette.

Forslaget til lokal programprosess finner du her:

venstre.no/programbehandling

Valgliste

Fylkesstyret/lokallagsstyret har etter Venstres vedtekter ansvar for at nominasjon til kommende fylkestingsvalg/kommunevalg blir planlagt i god tid. Det inkluderer ansvar for at nominasjonskomiteen kommer i arbeid, at nominasjonsprosessen blir åpen og inkluderende, at det blir innkalt til nominasjonsmøte og at listeforslaget blir sendt valgstyret innen nominasjonsfristen 31. mars 2015. Det er verdt å merke seg at fristen nå er

kl. 12.00. Det er også verdt å merke seg at 31. mars er midt i påskeuken i 2015. Derfor: **Lever listen i god tid før 31. mars**, dersom dere har anledning og kandidater nok.

VHO retningslinjer for nominasjonsarbeid finnes på følgende link: a.venstre.no/nominasjonsprosess. Benytt disse. Følg de gjerne slavisk, eller lag en variant av retningslinjene som er tilpasset lokallagets situasjon. Det kan være gunstig å vedta på nominasjonsmøtet at lokallagsstyret har anledning til å fylle på listen dersom det er plass til flere navn. Man vet aldri når det dukker opp nye kandidater. Men husk fristen. Lever heller inn listen i god tid. Og send inn oppdaterte lister dersom dette er aktuelt.

Behandle Stortingsvalg- og fylkestingsvalsprogram

Det er viktig å gi alle medlemmer i Venstre gis anledning til å påvirke både riks og fylkespolitikken. Siden ikke alle kan delta på landsmøtet eller fylkets årsmøte påhviler det derfor lokallaget å gjennomføre en god prosess på dette lokalt.

Husk derfor å legge opp til en prosess der medlemmene lokalt kan få lov til å engasjere seg i både Stortingsvals- og fylkestingsvalsprogrammet. Det oppfordres sterkt til å gjøre dette så interessant som det lar seg gjøre. Man kan for eksempel arrangere temamøter og diskutere programmet med medlemmene. Det er også viktig at lokallaget tenker igjennom hva programmene burde inneholde som er viktig for lokale forhold.

Generelt kan man si at innspill har større slagkraft om det kommer fra flere personer og gjerne hele lokallaget. Pass derfor på at programmet endelig behandles på lokallagsårsmøte.

Årshjul

Dette kapitlet gir et forslag til et årshjul for lokallagene. Det er absolutt anledning for å endre dette etter lokale forhold. Det viktigste er at årshjul er et veldig godt arbeidsverktøy for lokallagsstyret og bør være oppe på hvert styremøte.

Januar

- Lokallagsårsmøte
 - Delegater til fylkesårsmøtet
 - Uttalelser til fylkesårsmøtet
 - Møteplan
- Årsmelding til VHO
- Endringer til Brønnøysundregisteret
- Oppdater nettside med styret, møteplan o.l.
- 31. jan. Siste frist for sluttmelding av kurs til VO

Februar

- Fylkesårsmøte
- Konstituere nytt lokallagstyre
 - Strategisamling / fordele oppgaver
- Bekreft kontaktinfo og kontonummer til www.partistotte.no
- Vedta program
- Avhold nominasjonsmøte
- Påmelding til LPN
 - Valgkampleder og toppkandidater

Mars

- **15. mars - Siste frist for søknad om partistøtte**
- Ferdigstille valgkamplan
- Vask av medlemsregister, oppdater informasjon
- Purre kontingentinnbetaling
- 31. mars - Siste frist for Innlevering valgliste
 - NB: kl. 12.00

April

- Lokalpolitisk nettverk (LPN)
- Landsmøte
 - Morgenaksjon / Stand under Landsmøte
- Purre kontingentinnbetaling
- Vervekampanje
- Verv aktivister

Mai

- Purre kontingentinnbetaling
- Verve aktivister
- 1. mai markering – "Like rettigheter for alle"
- Valgkampkickoff
- **31. mai – Frist for innrapportering av inntekt til partifinansiering**

Juni

- 5. juni – Verdens miljødag
 - Markering (Stand, utdeling av pris)
- Lokalpolitisk nettverk
- Sommerfest for medlemmer

Juli

- Velfortjent sommerferie
 - Kutte ned i valgår?

August

- Valgkamp (!)
- Verve medlemmer
- Verve Venstrevenner
- Arendalsuka

September

- Forbered forhandlinger
- VALG
- Forhandlinger

Oktober

- Landskonferansen
- Purre kontingent
- Budsjettarbeid i kommunen

November

- **15. nov. Siste frist for å bekreft kontaktinfo og kontonummer til www.partistotte.no**
- Purre kontingentinnbetaling
- Budsjettarbeid i kommunen
- Igangsette Vervekampanje
- Sett dato for årsmøte, inviter innledere

Desember

- Årsmøteforberedelser
- Juleavslutning
- Innkalle til årsmøte
- Begynn på sluttmelding av kurs til VO

Så er det på'an igjen... ☺

Veiledninger og verktøy

Her finner du en samling av veiledninger og verktøy i Venstre. For et lo-kallag er medlemsregisteret og nettsidene de viktigste verktøyene for å kommunisere ut til medlemmer og potensielle velgere.

Alle veiledninger til våre verktøyer blir også gjort tilgjengelige på våre supportsider support.venstre.no

Dokumenter blir også gjort tilgjengelig via Dokumenter i menyen på "Min side" (medlem.venstre.no)

Retningslinjer for programbehandling

venstre.no/programbehandling

Retningslinjer for nominasjonsprosesser

a.venstre.no/nominasjonsprosess

Kommunikasjonshåndboka

www.venstre.no/kombok

Designmanual

venstre.no/logo

Nettbutikk

venstre.no/nettbutikk

Login for lokale nettsider

venstre.no/admin

Brukerforum for nettredaktører

vevlaug.venstre.no

Medlemsregister

medlem.venstre.no

Supportsider

support.venstre.no

Venstres Studie- og Opplysningsforbund

venstre.no/vo

Venstrevenn

www.venstre.no/venn

Donasjoner / Valgkampbidrag

venstre.no/donasjon

Delingsmappe for politiske og organisatoriske dokumenter

a.venstre.no/medlemdok

Kontaktinformasjon

Generelle henvendelser

venstre@venstre.no

Politiske spørsmål

stortingsgruppen@venstre.no

Feilmeldinger og teknisk support

support@venstre.no

Ytterligere kontaktinformasjon

Kontaktinformasjon til stortingsrepresentanter, ansatte og tillitsvalget:

venstre.no/kontakt

Venstres Hovedorganisasjon

Adresse: Møllergt. 16, 0179 Oslo

Telefon: 22 40 43 50

Faks: 22 40 43 51

E-post: venstre@venstre.no

Venstres Stortingsgruppe

Adresse: Venstres stortingsgruppe, Stortinget, 0026 Oslo

Telefon: 23 31 33 62

Faks: 23 31 38 72

E-post: stortingsgruppen@venstre.no

VENSTRE